Система удосконалення основних засобів включає в себе технічне удосконалення засобів праці, збільшуючи час роботи машин і устаткування, а також поліпшити організацію та управління.

Основне завдання проведення аналізу основних виробничих фондів являє собою визначення забезпеченості підприємства і його структурних підрозділів основних фондів і рівень їх використання по узагальнюючих і детальних показниках.

Література

1. Любишин Н.П. Анализ финансово-экономической деятельности предприятия. - М.: Юнити, 2002. – 471 с.

2. Тарасенко Н.В. Економічний аналіз діяльності промислового підприємства. - Львів: ЛБІ НБУ, 2000. - 238 с.

3. Енергетичний менеджмент: Підручник / Ю.В. Дзядикевич, Р.Б. Гевко, М.В. Буряк, Р.І. Розум // Тернопіль: Підручники і посібники, 2014. – 336 с.

4. Економічна ефективність використання відходів деревини / Ю.В. Дзядикевич, Р.І. Розум, М.В. Буряк, О.В. Чихира // Всеукраїнський науково-виробничий журнал Сталий розвиток економіки. – 2012. – № 4. – С. 149-152.

5. Еколого-економічні системи: основні аспекти /М.В. Буряк, І.В. Любезна, Р.І. Розум //Науковий огляд. Науковий журнал. – Київ, 2015. - № 6 (16). – С. 33-49.

Ярослав Зубрицький
Тернопільський національний економічний університет

ІНВЕНТАРИЗАЦІЯ ЯК ЕЛЕМЕНТ МЕТОДУ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ

Сучасні умови господарювання, які ґрунтуються на дії законів ринку, примушують українські підприємства швидко адаптуватися до змін ринкового середовища та уникати необґрунтованого ризику, приймаючи управлінські рішення щодо використання всіх наявних виробничих ресурсів і, зокрема, матеріальних активів.

В умовах переорієнтації української економіки на європейські стандарти господарської діяльності передбачає зміни у бухгалтерській практиці. І виникає потреба пристосуватись національній системі до міжнародних вимог бухгалтерського обліку. При перехідному періоді суб’єкти підприємницької діяльності потребують правдивої, прозорої, повної інформації про результати діяльності та фінансовий стан, який буде забезпечений при інвентаризації.

Інвентаризація є одним із методичних прийомів ведення бухгалтерського обліку. З допомогою інвентаризації встановлюється достовірність його показників. У процесі зберігання і відпускання товарно-матеріальних цінностей між фактичною наявністю і даними бухгалтерського обліку можуть виникнути розбіжності, які не піддаються повсякденному облікові.

Кузьміна Д. Л. вважає: серед сукупності методів господарського контролю єдиним способом контролю за збереженням майна та верифікації даних, бухгалтерського обліку, була, є і залишається інвентаризація [1]. Користування майном пов’язане із економією. Для того, щоб заощаджувати, потрібно не тільки дотримуватися технологічного виробництва, а й знати, як і що економити. Економія у застосуванні ресурсів появляється тоді, коли рівень витрат робочої сили в процесі виготовлення продукції менше доступних норм [2, с. 19]. Закон України „Про бухгалтерський облік і фінансову звітність” стаття № 10 передбачає, що для забезпечення достовірності даних бухгалтерського обліку та фінансової звітності підприємства повинні інвентаризувати активи і зобов’язання, перевіряти і документально підтверджувати їх наявність, стан і оцінку [3].

Наказом Міністерства фінансів України від 02.09.2014 р. № 879 затверджено „Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань", зареєстроване в Міністерстві юстиції України 30,10,2014 р. за № 1365/26142, що набув чинності 01.01. 2015 р. Дане положення є універсальним, тобто обов'язковим для підприємств усіх організаційно-правових норм і форм власності (крім банків, на яких дія положення не поширюється), а також представництво іноземних суб'єктів господарської діяльності та бюджетні установи.

Прийняте „Положення про інвентаризацію активів і зобов'язань" детально та структурно розкриває види обов'язкової інвентаризації, її строки та періодизацію, документальне оформлення, склад інвентаризаційної комісії. Інвентаризація забезпечується власником або уповноваженим органом (посадовою особою), який здійснює керівництво підприємством відповідно до законодавства та установчих документів, створює необхідні умови для її проведення, визначає об'єкти, періодичність та строки інвентаризації не можуть перевищувати ті, що передбачені Положенням [5].

Процес інвентаризації доцільно проводити за етапами: підготовчий (керівник підприємства видає наказ (розпорядження) про проведення інвентаризації); перевірочний (комісія у присутності матеріально відповідальних осіб визначає фактичну наявність активів шляхом обов'язкового підрахунку, переважування, обміру); порівняльно-аналітичний (після закінчення інвентаризації оформлені інвентаризаційні описи (акти інвентаризації) передають до бухгалтерської служби); завершальний (робочі інвентаризаційні комісії оформляють протоколи інвентаризації). Саме така послідовність забезпечить достовірність можливих відхилень у здійснення операцій з даним об'єктом та їх усунення або запобігання порушенням у майбутньому. В сучасних умовах ринкової економіки інвентаризація є одним із важливих методів бухгалтерського обліку та фінансового-господарського контролю.

Дотримуючись меж правового поля, підприємство буде працювати ефективно і прибутково. Інвентаризація проведена з порушеннями може призвести до викривлення облікових даних, а від цього залежить її достовірність в ході порівняння фактичних даних з обліковими. Інвентаризація потребує чіткої організації як на рівні підприємства, так і на державному рівні.

Належним чином організований поточний облік дозволяє постійно слідкувати за змінами в господарській діяльності підприємства та своєчасно надавати інформацію як про позитивні тенденції, так і про негативні явища, що відбуваються на підприємстві. Але абсолютно точної картини ні поточний облік, ні складений на підставі його даних зведений облік не гарантують. Відбувається це через те, що в господарській діяльності підприємства зустрічаються випадки порушення діючих правил приймання, зберігання та відпуску матеріальних цінностей, мають місце недоліки у підборі матеріально відповідальних осіб та встановленні контролю за їх роботою, порушуються правила оформлення документів, виникають суперечки між підприємством та його контрагентами (постачальниками, покупцями) з приводу окремих вимог і зобов'язань.

Література

1. Кузьмін Д. Л. Інвентаризація як метод господарського контролю / Д. Л. Кузьмін // Вісник ЖДТУ. Економічні науки. – 2012. – № 2 (60).

2. Бутинець Т. А. Контроль внутрішньогосподарський чи внутрішній? / Т. А. Бутенець // Міжнародний збірник наукових праць. – 2009. Вип. 2(14). – С. 5-20.

3. Закон України „Про бухгалтерський облік і фінансову звітність в Україні" від 16 липня 1999 р. № 996-XIV (зі змінами і доповненнями).

4. Скирпан О.П., Палюх М.С. Фінансовий облік. Навчальний посібник. – Тернопіль: ТНЕУ, 2008. – 407 с.

5. Положення про інвентаризацію активів та зобов'язань, затверджений наказом Мінфіну України від 02.09.2014 Р. № 879.

Мар'яна Ілляш
Тернопільський національний економічний університет

ОСОБЛИВОСТІ БІОЛОГІЧНИХ ПЕРЕТВОРЕНЬ У САДІВНИЦТВІ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ПОБУДОВУ ОБЛІКУ

Нововведенням для сучасного бухгалтерського обліку України стали поняття «біологічні активи» та «біологічні перетворення». 01 січня 2007 р. із затвердженням ПСБО 30 «Біологічні активи» (який був створений на основі міжнародного стандарту МСБО 41 «Сільське господарство») всі сільськогосподарські підприємства зіткнулися з низкою проблем, щодо самого визначення, оцінки, класифікації і ведення обліку біологічних активів [7].

Стратегічне призначення галузі рослинництва в розвитку аграрного сектору та економіки країни загалом вимагає розробки механізмів підвищення конкурентоспроможності продукції рослинництва, здешевлення її вартості для забезпечення прибутковості вітчизняних сільськогосподарських товаровиробників. Першочергова роль в даному процесі відводиться обліково-аналітичній складовій, як засобу зниження собівартості, управління витратами та результатами діяльності [1, с.184].

Садівництво як і кожна підгалузь рослинництва, має організаційно-технологічні особливості, які впливають на загальні принципи побудови та ведення обліку. До них належать різноманітність типів господарств, наявність різних видів виробництв, тривалість виробничого циклу, сезонність робіт, отримання продукції один раз на рік, наявність незавершеного виробництва.

Галузь садівництва відіграє важливу роль у розвитку економіки України, оскільки забезпечує потреби населення плодово-ягідною продукцією, промисловість – сировиною.

Варто зазначити, що садівничі насадження відносять до довгострокових біологічних активів рослинництва, які в свою чергу поділяються на зрілі – насадження у плодоносному віці та незрілі – молоді насадження до початку плодоношення. Відомо, що первісним визнанням довгострокових біологічних активів садівництва здійснюється в момент набуття господарюючим суб'єктом права власності. Згідно з чинним законодавством біологічні активи садівництва в момент їх визнання оцінюються за первісною вартістю, яка включає в себе витрати на підготовку грунту під закладку саду, до якого входить і вартість посадкового матеріалу, і витрати по догляду за молодим садом до його плодоношення. В практичній діяльності підприємств, які займаються вирощуванням садів зустрічаються випадки, коли такі витрати відносили до витрат виробництва. Вважаємо дану методику хибною, оскільки вона призводить до зменшення первісної вартості садівничих насаджень. Тобто при обліку витрат на створення й закладку довгострокових біологічних активів садівництва сільськогосподарські підприємства повинні керуватися ПСБО 16 «Витрати» [6].

Розсадництво – це галузь рослинництва, що забезпечує виробництво, створення маточних насаджень, сертифікацію, здійснення державного контролю у процесі обігу садивного матеріалу [2].